

BUDAFOK

és VIDÉKE

ALBERTFALVA, BUDAÓRS, BUDATÉTÉNY, NAGYTÉTÉNY, TÖRÖKBÁLINT POLITIKAI HIRADÓJA.

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési ár egész évre 8 pengő. Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
POÓS REZSŐ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budafok, Plébánia-utca 2.

VASS JÓZSEF

Az ember fejébe vágja a kalapot, zsebre vágja a szavazócédulát s elmegy a szavazóhelyiségbe szavazni, mondta valaki, menjen is mindenki, hogy a szavazással most a magyar társadalom valóra váltsa Vass József nagyszerű elgondolását, a magyar társadalom talpraállítását.

Az övé volt a kitervezés rettentő munkája. Az elgondolás, a körültekintés; a szükségletek és teherbírás mérlegelésével készült minden igényt kielégítő elgondolás, melyet a társadalombiztosító törvény jelent, csak csodálatos szép tervezet marad azonban, ha most a magyar polgári társadalom nem hajta végre a munkának azt a kis részét, melyet Vass József rábizott. A polgári társadalom összefogása nélkül nem valósul meg az a álom, melyet Vass József a magyar jövőről álmódott. A hajóból csak úgy lesz hajó, ha a milliommatlan milliom apró szegecsset beleverik a kitervezés szerint a vaslemezekbe, melyek összetartják a hajót; Vass József törvényéből is csak úgy lesz élet, ha az apró szavazatok, mint szegecs, megvalósítják az elgondolást.

A szegecselés most a magyar társadalom feladata. Mig a néma kopácsolás folyik, ma a szavazó urnák körül, tisztelettel nézünk a férfira, kinek magyar papi lelkéből született a gondolat, hogy a magyar népet szenvedő véreit, az élet csapásaiban, szenvedésben, betegségben megsegítse. A jobbagység felszabadítása óta nem volt ehhez hasonló nagy magyar gondolat, de azóta a fellegek rongyosabbak lettek a Gellért ormai fölött.

Vass József elgondolása az, hogy a világon mindenkinek erősnek kell lennie, ha élni akar, a szegény embernek azonban különösképen, mert annak mása sincs világléteben, csak az ereje. Ez ad betévé falatot neki, ez takarja be ruhával a testét és hogy a szurokpillájú gond ne legyen fojtogatója, a vasi ós magyar ime segítségül jön magyar véreinek öregség, rokkantság keserű ószének idejére, mint májusi napsugár, melynek fénye sosem kopik el és mindig melegít, hogy a magyar tűzhegyeken ne aludják ki a magyar élet. A violaszín árnyalat, melyet a papi talár a társadalmi kérdések megoldásába a vörös szín helyett belevitt, szeretetet jelent; Vass József violaszín keztüjében azonban markoló erő is van, és kézbe fogott pörölyével ráveri a magyar címert országos gondokra s a kunyhók szegénységére a napon, mikor törvénye nyomán valóság lesz a szebb jövő.

Mert nem csak az a szebb jövő dala, mikor leventéink zeneszóval mennek vasárnapi istentiszteletre, vagy amikor a Keresztény Ifjak Egyesületében évi beszámoló keretében értesülünk felemelő munkáról, mely a magyar ifjuság jövőjéért folyik, hanem az is hozzá tartozik a szebb jövőhöz, hogy a sötét karikák helyett a boldog emlékezés kék pillangója röpködjön azok szeme előtt, akik az ut végén ballagnak.

Egyszerűbb adórendszert

Az államháztartás ellátására rengeteg pénz kell. De hasonlóan nagyon súlyos költségeket emésztenek fel a vármegyéknek, városoknak és községeknek kiadói is. És ezekhez az adóhoz egész serege járul azoknak az adók módjára behajtható vagy más terhes kötelesegeket jelentő kiadásoknak, amelyeket a szűk kereseti viszonyok között tengődő adózó közönségnek viselnie kell.

Ha a statisztika adataiba akarnánk belemerülni, elképedne az ember, látva, mennyiféle címen kell fizetni gazdagnak és szegénynek egyaránt azokért a szolgáltatásokért, amiket az állam és a többi közület teljesítenek. Csak egyetlen példát hozunk fel! Az egyik szaklap összeállítására szerint a vendéglős ipart 27-féle közteher nyomja. Az adóterhek súlyos volta mellett van az adóztatás terén egy jelenség, amely talán még súlyosabb az adótehernél is. Nevezetesen az, hogy annyira komplikált az adórendszerünk, hogy még az adóhivatali tisztviselők sem képesek — saját bevallásuk szerint — általános képet nyerni róla. Mind csak ahhoz az adónemhez ért, amelyben dolgozik.

Hogyan igazodhatik el akkor a szegény, agyongyötört, robotoló adózó abban a labirintusban, amit az adóügyek jelentenek. Minden ésszel gondolkodó ember tudja, hogy adót

Tisztelettel állunk meg a magyar sors gondviselő atyja Vass József előtt, akinek törvényében az Ur Jézus szomorú arca csókolja meg a könnyes magyar szemeket. A régi nagy magyar papok ereje, bölcsessége, bátorsága és szeretete él alkotásában, a magyar Társadalombiztosító Intézet szervezetében. Vass József ötvenéves születése napján mondotta, hogy az ember elmúlik s ezen senki sem változthat. Az ember elmúlik, de a mű megmarad. S ha nevét elfeledik is, a mű a magyar történelemben mindvégig hirdetni fogja mesterét.

mi alapon mit és mikor kell fizetni? Szeretné kissé ellenőrizni, hogy arányban áll-e adózása a keresetével, hogy ne tekintsen keserű értetlenséggel és haraggal arra a könyvecskére, amellyel az adóját lerója a nagy közgépezetek javára.

A magyar adórendszerben egyszerűsítés kellene. Mai pénzügyminiszterünk érzi is ezt és működése egyik programpontjával jelöltet meg az egyszerűsítést. Ez kell a lelkek megnyugtatósára a tisztánlátás érdekében, szóval a közönség és az állam érdekében egyaránt, de éppen annyira az adókkal foglalkozó tisztviselők érdekében is, hiszen ők közvetlen összeköttetésben állanak a közönséggel, nap-nap után nekik kell hallani a panaszokat, kifakadásokat, amelyek elhangzanak.

kell fizetni s ha nem is fizet szívesen, beletörődik, mert kötelességének ismeri s tudja, hogy az adók ellenében rendet, biztonságot és egyéb közjavakat élvez.

De legalább tudni szeretné,

VÁROSUNK FŐTERE

A szorgalmasan folyó városrendezési munkálatok adat- és tervtömegéből érdekesen alakul ki az a kép, amelyet városunk akkor mutat majd, ha a szabályozási vonalak a városrendező mérnökök rajzlapjairól a valóság világába vonulnak be.

Különösen szép és érdekes az az elgondolás, ahogyan Szesztay mérnök és Weichinger mérnök-tanár a város főterét, a Városházteret kialakítani akarják.

Elvük az, hogy minden város főtere az illető város egyéniségének visszatükrözése legyen. Az, aki a főtéren körültekint, érezze meg a város történetét, lakosságának jellemét, a város jellegét, egyszóval valami olyasmit érezzen, amit sehol más városban nem érez. Érezze ki a holt kövekből a város élő lelkét.

Budafokra átvive ezt a felfogást, városrendező mérnökeinknek vissza volt az, hogy a mi régi Piacterünk-ből, mai Városházterünk-ből egy négyszögletű széles, nagy teret képezzenek ki a vasutvonal és az országút, esetleg egy a vasutvonal melletti utca és az országút között. Felfogásuk szerint a 200 éves közelebbi és több mint másfélszáz éves távolabbi multra visszatekintő, hegyenvölgyön épült Budafok egyénisége kisebb, zártabb és lehetőleg nem rideg négyszögletű főteret kíván, hanem valami olyanféle teret, aminő

régi városokban, főként a nagymultú felvidéki városokban van. Széles, szabályos alaku tér illik a sikon fekvő, multnélküli Kispesthez, Pest-erzsébethez, de nem Budafokhoz. Különösen nem akkor, mikor Budafoknak már van egy igen szép, szabályos alaku másik főtere, a Szent István-tér. Ez a maga fonséges templomával, Hősök Szobrával, virágos közepével, szabályos alakjával maradjon csak egyetlen ilyen jellegű terünknek. A Hítnék és a Szépségnek tere. A mindennapi élet, Városháza, Posta, Járásbiróság tere, a kereskedelem és ipar tere legyen másforma, legyen a város egyéniségének, multjának, lakossága eredetének megfelelő.

Igy alakult ki városrendező mérnökeinkben a Városház-térnek az a képe, amely a főtrafikban látható s amely megkapó kifejezője mindannak, ami Budafokot Budafokká teszi.

A 200 éves mult, Budafok hegyi jellege, Budafok eredete sugázik ki a tér képéből, mely baloldalán sejteti a Postapalotát, jobboldalán feltünteti az országútig kiépített Városházát és Járásbiróságot, középpont a Kulturházat. Persze vigyázni kell, hogy úgy a Postapalota, mint a mögötte lévő városi épület s a Kulturház beleilleszkedjenek a kívánt stílusba. Pompás jelzője a tér jellegének a Kulturházra tervezett óra és a Városháza elé rajzolt kut,

*P. Nemesi múzeum
Budapest.*

K. M. N. MUZEUM
KÖNYVTÁRÁBAN

Amint értesülünk, a postaigazgatóság nyomban átértette a tér ilyforma kialakítását s a maga részéről elfogadta azt, hogy a Postapalotának ezen terv szerinti megoldása esetén ne modern, hanem a város szándékának megfelelő stílusban építkezzék.

A városszabályozási munkálatokat természetesen egy a képviselőtestület által kiküldendő szakértőbizottság vizsgálja majd felül s annak javaslata alapján foglalkozik vele a képviselőtestület, amelynek határozata a vármegye és a kormányhatóság jóváhagyásával válik jogerőssé.

A város konyhája

A városi tanács, nagyszivű polgármesterünk kezdeményezésére annak a tervnek megvalósításán dolgozik, hogy a Gyár-utca környékén a Vágóhíddal szemben olcsó konyhát állít fel. A konyha és ebédelőhely a Városházánál megmaradó bontási hulladékokból igen könnyen megépíthető. A személyenként és ebédenként 40 fillért kitevő ár, valamint az étel tápláló volta bizonyára nagyon sok budafokit fog odavonzani, akiknek egészségi és erő állapotára kétségkívül kedvező hatással lesz az eddig nélkülözött déli meleg étel. A konyha egyelőre 100 ebédet főz, de szükséghez képest emeli az ebéddek számát.

A kezdeményezés a városi vezetők meleg szociális érzékéről tesz tanúbizonyságot és méltó folytatása a r. kath. egyházközség téli szegény felkaroló ingyen ebédakciójának. Amint értesülünk a konyhahelyiség rövidesen munkába kerül és 10-15 nap múlva megindul a főzés. A heti menüt a város 2 tésztás napra (amikor leves is lesz) és 4 főzelékes napra (rövid lére eresztett hussal) tervezi. A munkásságon áll, hogy a város e kezdeményezését minél teljesebben kihasználja és esetleg a konyha kibővítését, vagy újabb konyhák felállítását érje el.

Kultúresték — és kulturális élet.

I.

Nem lehet szó nélkül elmenni amellett az esemény mellett, hogy az idek, most zárult szezonban a város vette át a tudományterjesztő előadások rendezését, kibővítette ezeket tanfolyamokkal (francia, olasz, angol nyelvekkel stb.) és áttette az ujonnan épült, ezernél több ember befogadására alkalmas nagyszabású Meckl-féle filmszínházba. Nálunk eddig inkább az olyan események érdekelték az embereket, amelyek valamilyen személyes vonatkozásokkal, ügyekkel vannak kapcsolatban. Mindig a személyi ügyek domináltak. Minél kisebb és minél kezdetlegesebb egy helynek az élete, annál inkább így van ez. Legjobban falun, aztán kisvárosokban, — de minél fejlettebb és nagyobb egy város, annál inkább eltűnik ez a vonás. (Falun minden: két-három ember személye körül folyik le.) Budafok életébe is a régi Promontorból nyult át még a fenti vonás.

A mai korban: az eszmék, a gondolatok, ezek megvalósítása olyan intézményekben, amelyek nagyobb tömegeket ölelnek fel — ez a fontos. A gondolat a fontos, a személy csak szolgálja az eszméket, intézményeket. A városi élet fejlődése nálunk is ebbe az irányba fog vezetni, és

Budafok püspökvárása

Bérmálás — Püspökfogadtatás — Közös ebéd — Gyermekvizsgálás — Temetőlátogatás — Az egyházközség ülése

Folyó hó 10-én este 6 órakor a budafoki egyházközség látogatott ülést tartott, mely a május 26-án esedékes bérmálással foglalkozott. A részletes napirend kidolgozására bizottságot küldtek ki. De már most is tájékoztatjuk olvasóinkat az impozánsnak ígérkező püspöklátogatás egyes részleteiről, melyet a főpásztor rendelkezései szerint teljesen valóságos jelleg jellemez.

A püspök ur vasárnap délelőtt 9 órakor érkezik s a Délivasút állomásán Czermann József egyházközség elnöke vezetésével François César és Mihalik Sándor fogadja. A Szent István-téren felállított diadalkapu előtt a város nevében Záborszky polgármester üdvözlö. A templom kapujában Poós Rezső apátplébános hitvallást tévén a püspök hármass hatalmáról, átadja a templom kulcsait. A püspök csendes misét mond, mely alatt az egyházközség képviselőtestülete s a bérmászülők áldoznak a többi hívekkel együtt. Szentmise után bérmálás a püspök, majd a bérmálás végrehajtásával körmenetben a plébániára vonul, hol két küldöttséget fogad, ugymint a város küldöttséget s az egyházközség képviselőtestületét; ezen második küldöttségben a katolikus szervezetek is két-két taggal képviseltetik magukat.

12 órakor közös ebéd az Anna-utcai elemi iskola tornatermében. Ezen egyszerű szeretetlakomán mindenki részt vehet és az egyházközség vezetősége sulyt helyez rá, hogy minél többen vegyenek részt. Jelentkezési körül jár, de addig is jelentkezni kell a plébánián, vagy a városházán Jegg Géza dr. tanácsos urnál.

Délután 3 órakor a templomtéren a szabadban a gyermekek hittanvizs-

gája a püspök ur előtt. Egy-egy osztály körbe áll s a gyermekek mögött a szülők állanak fel; a püspök ur a körön belül körülmegy és kikérdezi kicsi hivatásos ismereteikből. Négy órakor egyházközségi közgyűlés, mely a katolikus szervezetek beszámolója egyuttal. 6 órakor körmenet megy a temetőbe a püspök ur vezetésével, ahol szentbeszéd után megáldja a halottakat. Azután a templomban elbucsu-zik városunktól.

A bérmálást 3 napos szentgyakorlat előzi meg, mely 23-án este 7 órakor kezdődik, egyrészt a katolikus hívek, másrészt a bérmálkozók és bérmászülők részére.

Akció a magyar gyümölcs érdekében

„Hol a magyar pénz?” című legutóbbi cikkünkre lapunk egyik barátja levelet írt hozzánk, amelyben felhívja figyelmünket a Pestmegyei Gazdasági Egyesületnek a magyar gyümölcsfogyasztás növelése érdekében indított akciójára. A mozgalom a külföldi gyümölcs ellen és a magyar gyümölcsfogyasztás növelése mellett indult meg. Az akció különösen számít az orvosokra, akik felvilágosító tevékenységük során felhívhatják a figyelmet, mennyire egészséges és tápláló a gyümölcs. Kifejezetten harcot hirdet az akció a banán ellen, amely elterjedtségét a reklámnak köszönheti, pedig a magyar körte, alma, barack különösen a pestmegyei, több vitamint tartalmaz, mint az agyon reklámozott banán. Ebből az akcióból bizonyára a Budafoki Gazdálkodók Egyesülete is kiveszi a maga részét.

Ahogy a gazdasági életben, épügy a szellemi és társadalmi életben is így van ez. Az erők összefogása, legjobb kihasználása és összehangolása: a mai szétduzzt életből ez az egyedüli kivezető útja minden nagyobb és kisebb közületnek és az egész országnak.

A mi kis városunkban ez a mozgalom, ezek az esték és tanfolyamok: az első nagy átfogó, az erőket összehozó, a város összes rétegeit egyesítő mozgalom. Ilyen idáig itt még nem volt. És nemcsak hogy nem volt, hanem ennek éppen az ellenkezője volt meg. Az a kevés ember, aki itt még ráér arra, hogy a napi munkája után valamit csináljon, vagy valamiben részt vegyen — ez a kevés ember széttagozódott minél több felé. Előállott egy csomó alakulat, ezek egymást nem támogatták, hanem konkurráltak egymással, inkább ártani igyekeztek egymásnak. És a háttérben a legtöbb helyen mindig a kicsinyes személyi érdekek húzódtak meg. Ezek az esték az első nagy lépés: a racionálizálás, az erők legjobb kihasználása, a koncentráció, és a lelki összehangolás felé. Az első vétő az örökös céhszisztem és az erők atomizálása ellen.

III.

Az egész hideg félévben az emberek nálunk csak vendéglőbe és he-

HIREK

— A KIE közgyűlése a múlt szombaton folyt le igen nagy hallgatóság előtt, melyben apátplébánosunkkal és polgármesterünkkel az élükön a város vezetőkörének számos tagja vett részt. Dr. Czermann Antal elnöknek a magyar munkáról szóló megnyitója után az egyesület működéséről szóló jelentések következtek. Sorra kerültek így az egyesület nagy-sikerű kulturális és vallásos előadásairól, cserkész-szakosztályának működéséről, szerdai vacsoráiról, majd anyagi helyzetéről szóló beszámolók, amelyek az egyesület nagyjelentőségű eredményeire világítottak rá. A nagy meglepéssel fogadott jelentések után megválasztották az új tisztikart. Ezszerint az elnök mellett első dékánná Floch Bertalan, második dékánná Balla István, főtitkárrá Szunyogh József, titkárrá Schmidt Ferenc, pénztárossá Jarabin László, ellenőrré ifj. Donkó József és Balla Antal, számvéevővé Pallos Lajos választották meg. Igazgatótanács tagok lettek: ffitiszt. Bregandy János, dr. Csány József, Csöke Jenő, Fischer Jakab, Hermann Ernő, dr. Hockel Emil, Kiss Sándor, Kövesdi Mihály, Komoróczy Zoltán, Kozma Imre, Marastoni László, Pentz Ferenc, dr. Perlaky Károly, Ferwagner Lőrinc, Gmehling Károly. A közgyűlés a vezetőség éltetésével ért véget. Az egyesület a legközelebbre zászlószentelési ünnepséget tervez.

— A Budafoki Keresztény Polgári Kör ma, szombaton este 8 órakor tartja évi rendes közgyűlését. A tárgysorozaton az elnöki és tisztviselői jelentések, a számadás és költségvetés, a tisztújítás és indítványok szerepelnek. Határozatképtelenség esetén a közgyűlést május 18-án este 8 órakor tartják meg.

tenként 1-2-szer moziba mehettek. Most kaptak egy helyet, ahol tudományt és művészetet kaphattak heti egy estén. De kell-e ez nekik? A tapasztalat azt mutatta, hogy nagyon is kell. Váratlanul sokan jártak el az estékre.

De az eddig szétszórt felolvasásokat is sikerült itt egy helyre összehozni, és a szétszórt művészi produkciókat is, a dalárdák és a Zeneegyesület előadásait koncentrálni. Szóval: ami szellemi megnyilatkozás eddig sokfelé szétfolyt, itt találkozhatott es megerősödhetett. Egyenként ezek a kulturális akciók nem tudtak közönséget kapni, itt a széttagozott közönség összetalálkozott és így igen is szépszámuvá nőtt meg.

Ha semmi egyebet nem értünk volna el, ez is igen sok volna. De megfelelt-e az akció „teljesen” hivatásának? Az első év nem lehetett tökéletes, hiszen a dolog ebben a formában teljesen új volt. A közreműködők, de különösen Záborszky Nándor polgármester és Lánicz József a gondnok minden lehetőit elkövettek a siker érdekében. De persze nehézségek, hiányok is voltak. A „javítás érdekében” ezekről is szólni kell természetesen. Eleinte nem sikerült a terem bejáratánál a rendet simán lebonyolítani. Ebből konververziók támadtak. Zökkenést hozott később

A Budafoki Zeneegyesület csütörtökön tartotta évi rendes közgyűlését az egyesület új otthonául szolgáló KIE székházában Macskássy Sámuel alelnök vezetésével. Az egyesületi élet mult évi működéséről szóló beszámoló és az anyagi jellegű ügyek elintézése után a tisztújításra került a sor. A közgyűlés nagy lelkesedés közben dr. Czermann Antalt választotta meg az elnöki székbe. Az új elnök, kit Bossányi Gusztáv vezetésével küldöttség hívott meg a közgyűlésbe, hatalmas beszédben vázolta programját. A tisztújítás további folyamán az egyesület vezetősége így alakult meg: elnök dr. Czermann Antal, alelnök Macskássy Sámuel, pénztáros Adamsky Contin Rezső, jegyző Prokopiusz Gábor, gondnok Hermann Ernő, ellenőr Gruber János, ügyész dr. Zahoretz Károly, háznagy Bauer Vilmos, titkár Pentz Ferenc. Az egyesület választmányának tagjai lettek: Bokor József dr. Csányi József, Czigliényi Gyula, Dósa Kálmán, Eberhardt Antal, Eisele Károly, Finck Frigyes Sándor, Holló Ferenc, dr. Jegg Géza, Karlbauer Jakab, Kertész József, Kövesdy Mihály, Kray Károly, Lafrankó József, Lánicz József, Prokopiusz Nándor, Reiber Lőrinc, Waltz Oszkár. A működő tagok választmányára: Abel Antal, Bathó Lajos, Forgó László, Föglein János, Gács Rezső, dr. Halmos László, Macskássy László, Rodaut János, Stutzenberger János. Számvizsgálók: Hetey Gyula, dr. Hockel Emil, Riegler Gyula. A gyűlés az új vezetőség elítésével ért véget.

Áldozócsütörtökön volt az Árpád-utcai elemi iskolának első szent áldozása. 167 gyermek járult az oltárhoz. Poós Rezső apátúr ünnepi körmenetben vezette a fehérruhás leánysereget s a virágos karszalaggal díszített fiukat a templomba, hol 10 órakor nagymisét celebrált. Szentmise után reggelit kaptak a gyermekek és délután 4 órakor ünnepség zárta be a napot. Sok szülő vett részt gyermekével az ünnepségeken.

a belépőjegyek behozása, de az efféleken segíteni lehet.

Az előadások művészi része megfélelt hivatásának. Emelne azonban, ha a helybeli művészi erőket — egyenkint — és a dal-zeneegyesületeket még jobban sikerülne bevonni.

Néhezebb dolog az előadások módját és hangját teljesen eltalálni. Itt az volt sokszor a baj: hogy tulajdonképpen beszélték. A napi munkától elfáradt ember ilyen hosszadalmas dolgokat nem bír el. Nem volna szabad sohse több előadásnak, vagy beszédnek lenni, mint egynek és ez nem tarthat tovább háromnegyed óránál. Kerülni kell az előadásokban a hosszú bevezetőket. Igen sokat lehet tanulni ebben a „rádió” előadásaitól. A mozi terme szükségéből megfelel, de nem előadói teremnek való. Erre való volna a kulturház. Az ilyen terem népgyűléseknek jó, intímabb előadásokra alkalmatlan.

Ha a jövő évben a tapasztaltak alapján tökéletesednek az előadások: igen nagy jövőjük lehet városunk életében. De teljes kultur-centráció, kulturház, illetve megfelelő nagyterem nélkül — nem valósulhat meg. Ezt kellene megvalósítani! Mindaddig olyan város leszünk, amelynek: még színházi szezonja sincs!

Pós.

Tudnivalók a Társadalombiztosító Intézeti választásokról

Szavazási napok május 12. (vasárnap) és 13. (hétfő). Szavazás ideje reggel 8 órától este 8 óráig. Szavazási helyek: *Törley-tér*, *Niederkirchner vendéglő* és *Petőfi-ut*, *Dörflinger vendéglő*.

Szavazóigazolványát mindenki vigye magával. A választás titkos. Szavazólapokat és borítékot a szavazatszedő bizottság ad. A szavazás a listák fölött levő egyik négyzetbe irt kereszttel történik.

Felhívjuk az összes nemzeti, hazafias gondolkodású munkaadók és munkavállalók figyelmét a Nemzeti Blokk jelölésére; a nemzeti blokkban (a szociáldemokrata párt kivételével) az *összes politikai pártok* egyesültek, miért is a nemzeti blokk listáját kell támogatni és arra kell szavazni.

KIE szerdai vacsoráján nagy számmal vettek részt az egyesület tagjai és vendégei. Asztal fölött Adorján Antal testnevelési altanácsonok a testnevelésről és sportról tartott igen érdekes előadást. Nagy tetszéssel fogadott előadásához dr. Czermann elnök szólt hozzá és lelkes beszédben fejtegette a leventegyű fontosságát.

Budafok és a gyorsírás. Május 5-én a budapesti Kereskedelmi Akadémián mintegy két ezernyi gyorsíró sereglet össze Csonka-Magyarország minden tájáról, hogy összemérjék szaktudásukat és ügyességüket a gyorsírásstudomány terén. Budafokról *Izsóf Alajosné* gyorsíró szaktanár-jelölt nevezett be az országos versenybe. Iparkodását szép siker koronázta, amennyiben nemcsak hogy a döntőbe került bele, de a győztesek között is elismerő oklevelet vívott ki magának. Így Budafokot nem épen dicstelenül képviselte. Ugy halljuk, a győztes tanárjelölt gyorsírói szaktudását nagy odaadással Budafok kulturájának emelésére óhajtja fordítani. Vivat!

Budafok képzőművészei közül a tavaszi tárlatokon csak Schaar Erzsikétől láttunk néhány erős, férfias felfogásra valló szoborportrét. Spolárich László és Schiuda Nándor az őszi tárlatok egyikén szerepeltek komoly feltűnést keltett vásznaikkal. Ugy ők, mint Stein professzor, úgy látszik, ez évben is csak összlet tesznek tanúságot munkásságukról.

Rózsavölgy utellátásának kérdése az érdekeltség legutóbbi, immár negyedik értekezletén is igen sok résztvevőt hozott össze. A tárgyalások alatt úgy kialakult már a kérdés, hogy a város részéről jelenlévő polgármester és főmérnök, valamint az érdekeltség valamelyes megegyezésre juthattak. A város ugyanis felajánlotta a Budaörsi- és Honfoglalás-utak kikövezéséhez a költségek egyharmadát, ha az érdekeltség annak kétharmadát vállalja. Az érdekeltség még nem döntött az ügyben véglegesen, mert a tehervállalásnak van közöttük egy kisebb ellenzéke. Ha a megegyezés a szükséges formák között megtörténik, az utkövezés még a nyáron keresztülvihető lesz.

Ezen szavazó listák az egyes: *1 számmal* vannak jelölve s az *1-es* szám alatt levő négyzetbe kell egy kereszttel beírni. A listán feltüntetett nevek közül törölni vagy hozzáírni *nem szabad*. Szavazási igazolványt el kell vinni, mert csak erre kapunk szavazási lapot.

Minden munkaadó és munkavállaló a nemzeti blokk *1 számmal* jelölt listájára szavazzon, mert csak így tudjuk a Társadalombiztosító Intézet önkormányzatába a magyar nemzeti szellemet bevinni és biztosítani.

A Budafoki Munkáltatók Szövetsége.

A Budafoki Kisiparosok és Kiskereskedők Köre.

Budafoki Iparos Kör.

Május 15 az év 2. adónegyedének közepe, ameddig az adók második negyedrészt késedelmi kamattól mentesen be lehet fizetni. A föld- és házadó már ki van vetve, azok negyede pontosan fizethető, a többi adók kivetése most folyik, azok a mult évi kivetésnek megfelelő negyedrészből esedékesek. Bizony jól teszi, aki adóit rendben tartja, megtakarítja vele a késedelmi kamatot és végrehajtási illetéket, no — és amit elsőnek kellett volna említeni — a zaklatást.

A Nemzetközi Vásáron nagyon sok budafoki van napról-napra. Szerdán városi vezetőségünk is végigjárta a vásárt, amelynek különösen városi közmű kiállítását nézték meg nagy figyelemmel.

560 kat. holdat parcelláz Törökbálinton a Földhitelbank. A terület a villamos vasút végállomástól 3 kilométernyire van, de később kap ez a határrész MÁV megállóhelyet, amely közvetlen közelben lesz. A terület televényes agyagos föld, amely mindenféle termelési ágra alkalmas. A szerződésalkötéskor a vételár 10%-át, 3-5 hónap alatt további 40%-át, a másik fél vételárát 10 év alatt részletekben, vagy 35 éves amortizációval lehet letörleszteni.

A felvétel megszigorítása a felső kereskedelmiben. A kultuszminiszter erősen megszigorította a felső kereskedelmi iskolákba való felvételt. Elrendelte, hogy a jövő iskolai évtől kezdődően a felső kereskedelmi iskola I. évfolyamára nem vehető fel és magánvizsgálatra sem bocsátható az, aki a közép- vagy polgári iskola IV. osztályát csak ismétléssel, vagy javító vizsgával végezte. Elrendelte továbbá, hogy valamennyi felső kereskedelmi iskolában a június-júliusi első két felvételi napon a gimnázium, reál-gimnázium, reáliskola IV. osztályát járt tanulókon kívül csak olyan végzett polgári iskolai tanulók vehetők fel akik: ek bizonyítványában (a testgyakorlás, ének, rajz és kézimunka figyelmen kívül hagyásával) legalább annyi jeles és jó osztályzat, mint elégséges. Gyengébb előmenetelű tanulók felvétele csak az utolsó, harmadik felvételi napon történhetik, ha van még üres hely.

Megjelentek a HÉV nyári kocsijai. A héten beköszöntött meleg idő kihozta a HÉV szellős nyári kocsijait. Különösen a széles új nyári kocsik kellemesek, amelyek még zsufoltság esetén is biztosítanak valamely hűvösséget. No, eléggé megfizetjük az árát.

A budafoki állami anyakönyvek tanúsága szerint az elmult héten *születtek*: Rozner Tibor, Frank Ilona, Zsidákovits János, Bertele Teréz Anna, Horváth Ferenc; *házasságot kötöttek*: Tóth Lajos és Kancsal Anna, Haász György és Pintér Róza, Hártelein Károly és Nagy Mária, Hentzel Tibor és Lichtenberger Magdolna, Nun Lipót és Langauer Vilma; *meghalt*: Vrana János 41 éves.

A mentők e heti krónikája nem kevesebb mint 13 balesetről számol be. Ferenczi Ferenc tanuló labdarugás közben térdésrülést szenvedett, Kellner István motorról esett le, Fábán Istvánt barátja véletlenül revolverrel megsebesítette, Endl Károly a villamoson összeesett, Scherber Nándorné leforrázta magát, Glosz Károlyt verekedés közben megütötték, Haasz Ferenc szögbe kapott bele, Polgár Sándor tanuló az Attila mozgóban rosszul lett, Rádi Ferenc kocsiját elütötte a villamos és ő leesett, Márki Ferenc géptől zuzodást szenvedett, Felgics Mariska és Bruckner Katalin a templomban összeestek, Kis István motorbicikliről esett le, ifj. Wladár László lábán keresztülment egy targonca. A sérülteket Héber mentőorvos első segítségben részesítette és szükség szerint lakásukra, vagy kórházba szállította.

Hamis egypengősök vannak forgalomban. Vidéki városokban itt is, ott is hamis egypengősök kerültek forgalomba. A hamis 1 pengősök ismertető jelei, hogy 1. oldalbevágás nincs rajtuk, vagy legalább is az tökéletlen, 2. könnyen hajlíthatók, 3. nem csengenek, 4. pakfonból valók. Egyébként a nyomásuk egészen sikerült. A rendőrség ezuton figyelmezteti a közönséget, hogy ügyeljen az 1 pengősökre és amennyiben valaki ilyet akarna forgalomba hozni és azt bárki észreveszi, úgy jelentse be a rendőrségen.

41:150. Ezek a számok Budafok lóhus fogyasztásának 1927. és 1928. évi mértékét adják. Lakosságunk 1927. évben 41 ló husát fogyasztotta el, amely mennyiség 1928. év folyamán 150 ló husára emelkedett. A lóhusüzem a folyó évben még nagyobb forgalmat sejt. Bizony a hosszú, kemény tél szén- és faköltségei sokaknál elvihették a marha, borju és sertéshusra való.

Katonák elemi iskolai magánvizsgálója. A kultuszminiszter rendeletet adott ki arra nézve, hogy a nemzeti hadsereg legénységi állományához tartozó egyének bármely nyilvános elemi iskolában akadálytalanul telessenek magánvizsgát s a magánvizsgálat sikere esetén abból az osztályból, melynek anyagából levizsgáztak, szabályszerű bizonyítványt kaphatnak és a kir. tanfelügyelőtől a vizsgadíjak elengedését is kérhetik.

A háború és koronaromlás idején eladott házak körül. Azok a háztulajdonosok, akik ingatlanukat a háború és a koronaromlás alatt adták el, mozgalmat indítottak arra, hogy vevőiktől méltányos árkiegészítést kapjanak. A mozgalom végrehajtóbizottságának élén Kulkafalvy Miklós dr. nyug. államtitkár áll. (Bpest VI. Király-u. 72; T. Aut.154-45) aki érdeklődőknek szívesen szolgál felvilágosítással. A mozgalom célja a kérdés rendezésére egy törvényjavaslat előterjesztése és minden eszköz felhasználása arra, hogy a javaslat törvényt is váljék.

Részletüzlet bis Gromoboj

Egy amerikai kimutatást olvastunk a minap arról, milyen bámulatos arányokat ért el ott a részletüzlet. Van egy óriási részletüzletes részvénnytársaság, mely 1908-ban 100 ezer dollár alaptőkével alakult meg s már abban az évben 800 ezer dollár forgalmat ért el. Ez a részvénnytársaság ma 42 millió dollár alaptőkével rendelkezik és évi 282 millió dolláros forgalmat bonyolít le. A kötött üzletek több mint fele autómobil eladásból származik, de van részletre vásárolt gyár, sőt még oceanjáró hajó is.

A békeidőből jól ismert részletüzlet utóbbi években nálunk is nagyon fellendült. Itt is kapható minden részletre, teletől, autómobiltól, zongorától, varrógéptől, ruházati cikkektől, butoroktól kezdve egészen a nyaralásig, szanatóriumi ápolásig és Edgar Wallace összes műveig. S ha össze lehetne írni mennyi forgalmat tesznek ki ezek a részletüzletek, itt is hihetetlen összeg jönne ki eredményül.

Csakhogy! És ez a csakhogy a bibi... Amit megbír Amerika a maga egészséges kereseti lehetőségeivel, azt nem bírjuk meg mi a lerongyolt Euróza, s még hozzá a szétszabdalt kirabolt Magyarország polgárai, a magunk bizonytalan gazdasági helyzetében egyre csökkenő kereseti lehetőségeinkkel. Nekünk

könnyelműség sok részletüzletbe lelemni, még pedig akár eladók, akár vásárlók vagyunk.

E percben is számos fehérenemű, varrógép és más részletügynök járja Budafokot s a könnyű megrendelés, kényelmes részletfizetés maszlagával egész sereg olyan embert szédít bele sokszor nagyon kevésbé szükséges holmik megvásárlásába, akik e maszlag nélkül pompásan nélkülöznek a könnyelműen megvett dolgokat.

Mi az eredmény? Az eladósodásnak egyre jobban terjedő járványa.

Emléktünkbe tolul az anekdota, amely szerint a kistisztviselő elsején szétrakosgatta asztalán, hogy havi fizetéséből melyik hitelezőjének mennyi jut. — Mit? tört ki a végén keserűen, nekem nem maradna semmi. *Hát senki sem kap egy fillért sem!*

A tülzabba vitt részletüzleteknek rendesen ez a vége, amely anekdotái nyelvéről a valóság nyelvére lefordítva, az eladónak fizetéseképtelenséget, a vevőnek pert, árverést, (ahol van mit), költséget s az olcsó, kényelmes üzletre való keserves ráfizetést jelent.

Az óvatos ember megnézi hová lép. Nem terheli agyon magát részlettartozásokkal, ha nem biztos abban, hogy nehézség nélkül ki tudja azokat fizetni. Sőt, még akkor sem...

céllövő mérkőzéseket tartalmaz. Lesznek úgy egyéni, mint csapatversenyek. A verseny győztesei szép érmekeket kapnak.

Főmunkatárs: PÖSCH JÁNOS.

Két jóházból való, rajzolni tudó fiu

festőtanoncnak

felvétetik. Budafoki Zomángyár.

Ujdonság! **Ujdonság!**

A krétai emberévő szörnyeteg Budafokon.

Szeretné tudni mi ez?

Olvassa el **IZSÓF ALAJOS** röpfüzetét, melynek címe:

„Vihar egy pohár vízben“

Kapható a két (Sugár- és Klein) nyomdában, továbbá a trafikokban. **Ára 50 fillér.** A szerzőnél jó szóért is kapható a polgári iskolában.

Laufbahn Salamon

bornagykereskedő

Budafok, Kossuth Lajos-u. 50
Telefon: 11.

Ajánlja uradalmi fajorait olcsó árak mellett.

Saját érdeke

Sok pengőt takarít meg,
ha cipőszükségletét

HAJDINYÁK GYÖRGY

cipőüzletében vásárolja.

Megrendeléseket és javításokat pontosan és a legjutányosabb áron készítik.

Budafok, Kossuth Lajos-utca 29. sz.

Legolcsóbb, legcélszerűbb

minden háztartásban feltétlenül szükséges

alkalmi ajándék

beszerezhető gyári áron a

Budafoki Villamossági RT.

nál

Csak elsőrangú gyárak által készített, egy évi jótállás mellett szállított villamos főzőedények, teakannák, kávéfőzők, tejforralók, vasalók, melegítőpárnák, hajszárítók, hajszütők, porszívók árusítatnak. Kivánságra a készülékek a vállalat eladási irodájában megtekinthetők és kipróbálhatók.

A készülékek hat-tíz havi részletfizetésre is kaphatók!

Rádiók és autók részére rendszeres accumulator töltő állomás. — Rádió accumulatorok töltése minden időben.

Magyar Agrár és Járadekbank

Részvénytársaság

budafoki pincekezelősége

Telefon: Budafok 88. Budafok, Petőfi-út 10. Telefon: József 93-98.

Budafoki Polgári Bank

Részvénytársaság

Budafok Kossuth Lajos-utca 1. szám

«(●)»

1929. évi január hó elsejétől

heti 1'- pengős

uj takarékbetét ciklus kezdődik.

Folyósít ház- és földbirtokosok részére váltó- és lombard hiteleket.

Rendelések házhöz szállítatnak

Fűszer	Bel- és külföldi ásványvizek	Szeszes italok	Üvegáru
Csemege	Legelőnyösebb árban		Zománcedény
Sajt	HANGYA		Virágcserep
Gyarmataru			Festékek
Cukor	üzleteiben szereshetők be		Lakkok
Liszt	Telefonszámok:		Ecsetek
Termény	Főüzlet	I. sz.	II. sz.
Só	és iroda:	fióküzlet:	fióküzlet:
Petroleum	27	134	100 136
Bűk-tüzifa	Hazai- és poroszszén	Gázgyári diókoks	Gyujtófa

Cserkész- és leventefelszerelések

Ásó	Kavicsos- betonvas- szigetelő- és börlemezek	Sodronyfonatok	Festékek, olajok, lakkok	Ásó
		Tüskés sodrony		Kapa
Kapa		KERN JÁNOS és TSA		
		VASKERESKEDÉSE		
		Budafok, Apponyi-ut 56. (Ország-ut)		
Gereblye		Raktáron tartunk rudvasat, vaslemezt, sodronyszeget, épületvasalást és mindennemű konyhafelszerelési cikkeket, kátrány fedellemezt és stukatur nádat, csikó- és takaréktűzhelyeket a legolcsóbb beszerzési árban		Gereblye